

מזאת ישראל – תוספת לתפילת ההלל

שוחחו על מה שלמדנו בפרשת בשלח (יכול להילמד גם סביב פסח) להלן הצעה לפעילות מסייעת:

חלק ראשון: תיאור וסיכום האירועים – דף עבודה

לאחר המעבר בים סוף כתב ילד ביומנו מה קרה להם מאז היציאה ממצריים אבל – המשפטים התבלבלו לו, אנא סדרו אותם מחדש.

הים רָאָה אֶת כָּל זֶה וַיְבָרַח
 ה' בָּחַר בָּהֶם לְהִיּוֹת לוֹ לְעָם
 שְׂאֲלֹתַי אֶת הַיָּם: מִדּוּעַ בָּרַחְתָּ?
 כְּשֶׁיֵּצְאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם
 הַהָרִים וְהַגְּבְעוֹת רָקְדוּ כְּמוֹ אֵילִים וּכְבָשִׂים (אוּ לְפָחוֹת כִּדּוּ הָיָה נִרְאָה לִי מֵרֵב שֶׁהִתְרַגְּשְׁתִּי...)
 וְהֵם עָנּוּ: מִשּׁוּם שֶׁרְאִינוּ אֶת אֱלֹהֵי יַעֲקֹב - מִפְּנֵי בָרַחְנוּ!
 שְׂאֲלֹתַי אֶת הַגְּבְעוֹת וְאֶת הַהָרִים: מִדּוּעַ רָקְדְתֶם כְּמוֹ אֵילִים וּכְמוֹ כְּבָשִׂים?
 הָאֵל הַזֶּה – הוּא עוֹד יִהְיֶה סֹלֵעַ (חַלְמִישׁ) לְמַעַן שֶׁל מֵיִם חַיִּים!

למורה: הטקסט לפי הסדר

כְּשֶׁיֵּצְאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם
 ה' בָּחַר בָּהֶם לְהִיּוֹת לוֹ לְעָם
 הַיָּם רָאָה אֶת כָּל זֶה וַיְבָרַח

הַהָרִים וְהַגְּבְעוֹת רָקְדוּ כְּמוֹ אֵילִים וּכְבָשִׂים (אוּ לְפָחוֹת כִּדּוּ הָיָה נִרְאָה לִי מֵרֵב שֶׁהִתְרַגְּשְׁתִּי...)
 שְׂאֲלֹתַי אֶת הַיָּם: מִדּוּעַ בָּרַחְתָּ?

שְׂאֲלֹתַי אֶת הַגְּבְעוֹת וְאֶת הַהָרִים: מִדּוּעַ רָקְדְתֶם כְּמוֹ אֵילִים וּכְמוֹ כְּבָשִׂים?
 וְהֵם עָנּוּ: מִשּׁוּם שֶׁרְאִינוּ אֶת אֱלֹהֵי יַעֲקֹב - מִפְּנֵי בָרַחְנוּ!
 הָאֵל הַזֶּה – הוּא עוֹד יִהְיֶה סֹלֵעַ (חַלְמִישׁ) לְמַעַן שֶׁל מֵיִם חַיִּים!

חלק שני: היומן הופק לתפילת ראש חודש – דף עבודה

שנים רבות אחרי שנקרע ים סוף מצא מישהו את יומנו של הילד והפך אותה לתפילה. הוא כמובן כתב אותה בעברית אחרת, יותר מתאימה לתפילה ויותר מתאימה לזמנו.

חברו בין משפטי היומן למשפטי התפילה (מתחו קו בין המשפט של הילד למשפטי התפילה)

<p>כְּשֵׁי־צִאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם</p> <p>ה' בָּחַר בָּהֶם לְהִיּוֹת לוֹ לְעָם</p> <p>הֵימָּה רָאָה אֶת כָּל זֶה וּבֵרַח</p> <p>הַהָרִים וְהַגְּבְעוֹת רָקְדוּ כְּמוֹ אֵילִים וּכְבָּשִׁים (אוּ לְפָחוֹת כָּדָּהּ הִיא נִרְאָה לִי מְרֹב שֶׁהִתְרַגְּשְׁתִּי...).</p> <p>שְׂאֵלְתִי אֶת הַיָּם : מַדּוּעַ בְּרַחְתָּ?</p> <p>שְׂאֵלְתִי אֶת הַגְּבְעוֹת וְאֶת הַהָרִים : מַדּוּעַ רָקְדְתֶם כְּמוֹ אֵילִים וּכְמוֹ כְּבָשִׁים?</p> <p>וְהֵם עָנוּ : מִשּׁוֹם שֶׁרָאִינוּ אֶת אֱלֹהֵי יַעֲקֹב - מִפְּנֵי בְּרַחְנוּ!</p> <p>הָאֵל הִזָּה – הוּא עוֹד יִהְיֶה סֵלַע (חִלְמִישׁ) לְמַעַן שֶׁל מַיִם חַיִּים!</p>	<p>וְהִפְכִי הַצּוֹר אֶגֶם מַיִם חֲלָמִישׁ לְמַעַן מַיִם</p> <p>הַהָרִים רָקְדוּ כְּאֵילִים גְּבְעוֹת כְּבָנֵי צֹאן</p> <p>וְהִיְתָה יְהוּדָה לְקַדְשׁוֹ יִשְׂרָאֵל מִמְּשֻׁלוֹתָיו</p> <p>מִלְפָּנֵי אֲדוֹן חוֹלֵי אֶרֶץ מִלְפָּנֵי אֱלֹהֵי יַעֲקֹב</p> <p>מֵה-לָּדָּה הַיָּם כִּי תִנוּס הַיַּרְדֵּן תִּסָּב לְאַחֹר</p> <p>הַהָרִים תִּרְקְדוּ כְּאֵילִים גְּבְעוֹת כְּבָנֵי צֹאן</p> <p>בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם בֵּית יַעֲקֹב מַעַם לַעֲזָרָה</p> <p>הַיָּם רָאָה וַיִּנְס הַיַּרְדֵּן יִסָּב לְאַחֹר</p> <p>בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל (מֵתוֹךְ הַהַלֵּל) תִּהְיֶה קִי"ד</p>
--	---

כעת נלמד לשיר את התפילה :

בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם בֵּית יַעֲקֹב מַעַם לַעֲזָרָה
הִיְתָה יְהוּדָה לְקַדְשׁוֹ יִשְׂרָאֵל מִמְּשֻׁלוֹתָיו
הַיָּם רָאָה וַיִּנְס הַיַּרְדֵּן יִסָּב לְאַחֹר

מֵה-לָּדָּה הַיָּם כִּי תִנוּס הַיַּרְדֵּן תִּסָּב לְאַחֹר
הַהָרִים תִּרְקְדוּ כְּאֵילִים גְּבְעוֹת כְּבָנֵי-צֹאן?

מִלְפָּנֵי אֲדוֹן חוֹלֵי אֶרֶץ מִלְפָּנֵי אֱלֹהֵי יַעֲקֹב
וְהִפְכִי הַצּוֹר אֶגֶם-מַיִם חֲלָמִישׁ, לְמַעַן מַיִם – מַיִם.

למורה: פירושי מילים

יצאת ישראל ממצרים - מהשעה שיצאו בני ישראל ממצרים עד לכניסתם לארץ. בית יעקב - כינוי לעם ישראל. עם לעז - עם המדבר בלשון נכריה, כינוי למצרים. היתה יהודה לקדשו ישראל ממשלותיו - בשעה שיצאו ישראל ממצרים נודע בגויים שהקב"ה בחר בארץ יהודה-ישראל כארץ הקדש ובעם ישראל לעם קודשו. הים ראה וינס - ים סוף ראה את התגלות ד' ונסיו (כפי שאמור להלן) וברח, ומקום הים נהפך ליבשה. הירדן יסב לאחור - קריעת מי הירדן בימי יהושע כאשר נכנסו בני ישראל לארץ - הירדן סב לאחור - הפך את כיוון זרימתו ושב אחורנית, כמתואר (יהושע ג, טז-יז): ויעמדו המים הירדנים מלמעלה קמו נד-אחד... והירדנים על ים הערבה ים המלח תמו נכרתו והעם עברו נגד יריחו... וכל-ישראל עברו בערבה עד אשר תמו כל הגוי לעבר את הירדן. ההרים רקדו כאילים גבעות כבני צאן - ההרים והגבעות זעו ממקומם ורקדו, רמז למעמד הר סיני (עפ"י הפסוק בשמות יט, יח: ויחרד כל הקר מאד; וכן ראו שופטים ה, ד-ה, תהלים סח, ח-יח ועוד). מה קרה לים... - המשורר כמו פונה לים, לירדן, להרים ולגבעות ושואל אותם - מה קרה לכם? מה גרם לכם לנוס, לברוח, לרקוד. מלפני אדון - המשורר משיב פה לשאלתו הרטורית - מלפני הקב"ה. חולי, ארץ - פונה בלשון ציוו אל הארץ ואומר לה: רקדי ונועי, או: רעדי, חרדי - מלפני הופעתו של הקב"ה, אדון העולם, שהוא אלוהיו של עם ישראל. ההפכי הצור אגם מים - הקב"ה, ההופך את הסלע לאגם מים, ככתוב (שמות יז, ו): הנני עמד לפניך שם על הצור בחרב וחקית בצור ויצאו ממנו מים ושתה העם ויעש כן משנה לעיני זקני ישראל. חלמיש - סלע קשה. למעין מים - למעין מים.